

Европи је потребна Русија. Једнако као што је Русији потребна Европа. Али на тој релацији много шта у последње време не функционише ваљано. Разлог је једноставан – цео Стари континент нашао се у озбиљној економској кризи. А у таквим околностима сваки изговор за међусобни анимозитет је легитиман. Тако гледано, грађански рат у Украјини само је изговор. Јер нису га покренули ни Русија ни Европа. Наметнут је фактички са треће (америчке) стране.

Чињенице да је Крим поново враћен под окриље матице Русије, као и да је Москва безрезервно подржала сепаратисте на југоистоку Украјине само су долиле уље на ватру. Али, објективно, недавни парламентарни избори у делу бивше совјетске републике под јурисдикцијом владе у Кијеву и потоњи у сепаратистичким областима Доњецуку и Луганску показали су да грађани на југоистоку тачно знају шта хоће, док они други, у остатку државе, сличну решеност ни издалека нису исказали.

Наиме, прилична је непознаница како ће функционисати нова званична украјинска влада. Према последњим вестима из Кијева, парламентарну већину чиниће чак пет различитих странака: Народни фронт, Радикална партија, Самопомоћ, Блок Петра Порошенка и Баткившчина Јулије Тимошенко. Не треба ни помињати колико ће ту компромиса морати да буде прихваћено и колико добрих идеја одбачено. Узгред, тиме је у великој мери поткопан и положај председника Петра Порошенка, што му у предстојећим покушајима да нађе мировно решење за земљу сигурно неће ићи у прилог.

И то је, између осталог, отворило простор за нове (вербалне) чарке и страхове на релацији ЕУ–Русија, што је демонстрирано и на недавном самиту земаља Г-20 одржаном

у аустралијском граду Бризбејну.

На све поменуто ваља додати и све учесталије негативне коментаре по европским медијима поводом, како се наводи, настојања Москве да свој утицај прошири и на подручје западног Балкана који у ЕУ очигледно сматрају својим забраном. Како другачије објаснити то што се руска база за ванредне (хуманитарне) интервенције која се гради у Нишу у старту третира као шпијунски центар, док истовремено амерички Еф-Би-Ај, без икакве сумњичавости, отвара своју експозитуру у Београду.

Зато се неумитно поставља питање: како превазићи насталу ситуацију која усред економске кризе само додатно штети и Европи и Русији?

Тако амерички лист „Форин аферс“ тврди да Путинова Русија, једнако као и бивши Совјетски Савез, гради антагонизам према Западу и сопствено ширење сматра неопходним. Али не обавезно у кратком року, и по било коју цену. Тренутно планерима у Кремљу нико не стоји на путу, сматра аутор текста. НАТО слаби, Европљани смањују војне издатке, САД су се окренуле Блиском истоку и сопственим унутрашњим проблемима. Све то осокољава Путина да покуша да врати територије које су вековима припадале царској Русији.

На Западу су свесни да је Русија поново моћна земља и не гаје илузије да ту могу много шта да промене. Преостаје им политика задржавања руске експанзије, и то мирним средствима. А то значи преговоре равноправних учесника. Управо је то кост у грлу коју у Вашингтону морају да прогутају, али тиме и директно покажу своју глобалну немоћ. Узгред, са Бараком Обамом као председником све поменуто се, према речима последњег совјетског председника Михаила Горбачова, чини – траљаво.

Страх од Русије, који многи везују за председниковање Владимира Путина, на неки начин има оправдање. Јер рушењем Совјетског Савеза почетком деведесетих година прошлог века, Запад је највећу евроазијску државу практично бацио на колена. Свако је за себе отимао део совјетске територије који му је био најпримамљивији, стварајући потпуно нову, и прилично неприродну, геополитичку поделу на континенту.

Онда су се ствари преокренуле. Одређивањем Путина за свог наследника (тачно у

подне 31. децембра 1999) први руски председник Борис Јељцин, можда и несвесно, покренуо је нови ток историје – настала је ера путинизма. Европљани су је први осетили и ваљда су зато, а имајући у виду и сопствену историју, схватили да са Москвом може да се разговара о свему, али да би свако ратовање против Русије било погубно. То је био и разлог да се пословним компанијама препусти да одраде свој део посла.

Ово је додатно ослабило утицај Вашингтона који је кренуо у акцију. Украјина је једна од жртава те политике. И ако већ постављамо питање где је излаз, треба рећи да он свакако није у подели ове земље. Та подела не би имала ни политичко ни економско оправдање. Али то морају да реше водећи људи у Кијеву и Донбасу (Доњецк и Луганск). Ако нађу решење, страх Европе од Русије нестаће сам по себи.

(Политика)